

Spurningur til Henrik Old

Sambært Sosialinum 28./29. mai 1994 er tú »rúkandi ósamdur« við fiskifrøðingarnar um, hvørja atferð fiskur hevur. Tú sigur m.a.: »Tú vánaligu árin koma við ongari føði í sjónum, so flýggjar fiskur. Hann hevur onki annað val, annars doyrt hann í hungri. So skjótt sum føði er aftur í sjónum, so er fiskur at fáa«. At nøkur fiskasløg, sum svartkjáftur t.d., ferðast á henda hátt er ongín ivi um; men tað skilst, at tú meinar, at t.d. toskur og hýsa eisini gera tað. Tað, at so lítið hevur verið til av toski og hýsu seinastu árin, kemst sambært tær av, at fiskurin er rýmdur úr føroyskum havøki, hvagar er ikki greitt. So skjótt meiri føði aftur í er føroyskum sjógv, veit hann av tí og kemur aftur.

Hetta er beint óvugt av tí, sum fiskifrøðingarnir siga. Sambært teimum eru toskur og hýsa í føroyskum sjógv serføroyskir stovnar. Tann

toskur, ið er undir Føroyum, er gýttur undir Føroyum, og har verður hann, til hann doyrt av náttúrligum grundum ella verður fiskaður. Sambært fiskifrøðingunum er tað ógvuliga sjáldan, at toskur og hýsa ferðast inn í ella úr føroyskum øki, og tað er so lítið, at vanliga kann siggjast burtur frá tí.

Hetta er helst ein tann mest umráðandi spurningur fyri føroysku tjóðina í hesum árum. Um tú hevur rætt, so ræður, sum tú sigur, um at fiska fiskin, meðan hann er undir Føroyum, áðrenn hann rýmir. Um fiskifrøðingarnir hava rætt, so er hvør fiskur, sum verður fiskaður í ár, minni til at fiska næsta ár ella triðja. Sjálvandi doyrt nakað av fiski eftir einum ári, og tann fiskurin erm istur; men tað, sum livir eftir, hevur eitt seg so mikið nógv feitar, at tú í veruleikanum vinnur við at bíða, inn til eitt vist. Mest álvarsliði vandin er

sjálvandi tann, at ov nógvur fiskiskapur minkar gýtingarstovnin so nógv, at tað er ov lítið av vaksnum fiski til at gýta okmandi ættarliðini av toski og hýsu.

Higartil hevur føroyskur fiskivinnupolitikkur sum heild verið grundaður á tína uppfatan, og tað skilst, at tú og fleiri aðrir politikarar vilja halda fram við tí. Eg fari tí at spyrja teg, um tú kanst greiða eitt sindur gjøllari frá, hvat tú grundar hesa uppfatan á. Sjálvur eri eg ikki fiskifrøðingur, men arbeiði saman við teimum dagliga, so eg veit, at teirra niðurstøða er grundað á stórt tilfar, merkingar av fiski og veiðutøl bæði frá Magnusi Heinasyri og frá flotanum sum heild. Eg havi so ofta kjakast við fiskifrøðingarnar um handan spurningin, at eg veit, at teir ikki siga hetta uttan grund.

Hinvegin veit eg eisini, at tú sum løgtingsmaður og fyrrverandi formaður í

Fiskivinnunevndini hevur havt uppaftur betri møguleikar til at tráspyrja fiskifrøðingarnar og ganga tilfar teirra ígjøgnum, so tú mást hava góðar grundir til at vera so »rúkandi ósamdur«.

Tað, sum eg ikki heilt fati, er, hvussu tú hevur borið teg at fyrri at koma til eina so avgjörda niðurstøðu. Tú sigur, at hetta er av »royndum«; men hvørjar eru tær? Tað ber væl til at siggja, um fiskur er undir skipinum ella ikki. Tú kanst tóga og vita, um tú fært nakað. Tú kanst hyggja í ekkoloddið ella sonarin og siggja, um fiskur er undir ella í nánd av skipinum; men tá ongín fiskur er at siggja, hvussu veitst tú, at hann ikki er fiskaður ella farn aðrar staðir á Føroyagrundinum? Hvussu veitst tú, at hann er flýddur av føroyskum havøki? Og tá tú aftur á Norðhavinum sært tosk ella fær hann, hvussu sært tú, at hesin fiskurin er komin úr Barentshavinum

t.d. og ikki av Munkagrundinum? Hetta er tað, sum eg ikki fati.

Tú hevur kanska hug at svara mær, at hetta ber ikki til at forklára einum, sum alt sítt lív hevur sitið á síni fløtu reyv inni á landi, og at tað byggir á royndir sum fiskimaður. Trupulleikin við tí er, at tá eg havi tosað við fólk um hetta, so eru reiðarar og løgtingsmenn ofta samdir við tær, meðan vanligir royndir fiskimenn líka ofta eru samdir við fiskifrøðingarnar um handan

spurningin. Allir fiskimenn hava ikki hasar royndirnar; men allir – og eisini vit onnur – hava stóran áhuga í spurninginum, og tú hevði gjørt okkum øllum ein stór-an beina, um tú í blaðnum kundi greitt okkum frá teimum royndum, tú byggir hetta á.

Bogi Hansen

Vilja tit hava MOIRA?

Ja, tað eru uttan iva fleiri, ið svara játtandi upp á henda spurning. Í summarnar traðkar nýggi, spennandi dansitónleikabólkurin MOIRA fram á pall fyrri fyrstu ferð.

Tað er ikki á hvørjum degi, at so kendir og royndir tónleikarar sum Kaj Johannesen, Kim Hansen, Niclas Johannesen, Mikkjal Joensen og Edmund Jacobsen finna saman at stovna ein nýggjan tónleikabólk, men tað er so hent nú.

Byrjanin til bólkin kom á jólum 1993, tá fyra av limunum í MOIRA spældu saman í bólkinum »Edmund og Vinmenn«, og nú er so navnfriami tónleikarin og sangarin Kim Hansen komin afturat.

Spæla til dans

Bólkurin fer fyrst og fremst at spæla til dans kring oyggjarnar í summarnar. Tónleikastúlin er fyrri tað mesta kend nýggj popp- og rockløg, frá útlandskum bólum og solistum, og eisini verða onkur heimagjörd lög við.

Alt fyrri áhoyrarar
Teir fimm limirnir, ið ikki

kunnu sigast at vera heilt ókendir innan føroyskan tónleik, hava sett sær eitt mál, og tað er at framføra tónleikin og sangin so væl og professionelt sum gjørligt. Vælvitandi at dansihølini eru karmur um ein stóran part av føroyska tónleikinum, fer bólkurin at gera eitt sindur meira burtúr, enn tað er vanligt fyrri dansibólkar.

– Dansifólkið fær nakað út yvir tað vanliga fyrri peningin, tá MOIRA traðkar fram á pallin – lova teir fimm limirnir í bólkinum, sum eru Edmund Jacobsen, sang, Niclas Johannesen, guitar og kór, Mikkjal Joensen, bass, Kim Hansen, tangentar og kór, og Kaj Johannesen, trummur og kór.

Sera stóran áhugi er fyrri at fáa bólkin at spæla. Tey, sum vilja vita meira um bólkin, kunnu ringja til FC-Booking í Tórshavn, tlf. 17646.

**Tíðindi, lýsingar, myndir og alt møguligt annað
– alt finnur tú í Tíðindablaðnum Sosialinum!**

